

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.

— Ziarul apare Marțea și Vinerea —

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —

— Articole nepublicate nu se înapoiază. —

Prețul inserțiilor: un șir petii 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 4469/923 Ep.

(81) 1—2

CONCURS

Pentru întregirea postului de funcționar la esactoratul consistorial împreună cu referada fondului de penziuni preoțesc se publică concurs.

Retribuțiunile împreună cu acest post sânt: 1050 lei salar de bază, plus indemnizația chirie și adausele statorite pentru funcționarii publici.

Doritorii de a reflecta la acest post să-și înainteze cererile concursuale Consistorului arhidiecezan în Sibiu până la 23 Iunie (6 Iulie) a. c., însoțite de actele de calificare și certificate de serviciu.

Sibiu, din ședința senatului episcopesc ținută la 20 Mai 1923.

Consistorul arhidiecezan

Amvonul

(=) Cuvântarea în bisericile ortodoxe a luat, de câțiva ani, în părțile noastre ardelenesti, o dezvoltare vrednică de a fi luată în seamă și îndrumată în bună direcție.

Se scriu și se rostesc predici cu o râvnă puțin obișnuită, cum am constatat în deosebi cu prilejul întrunirilor cercurilor religioase ale Asociației clerului nostru.

Aceasta nu însemnează, cum e și natural, că de aici încolo va fi de prisos a mai discuta asupra mijloacelor necesare la desăvârșirea vorbirilor bisericesti ale preoțimii ardelenesti; ci, dimpotrivă: în prefacerile sociale și politice de acum, trebuie mai ales să ne preocupăm de puterea ce izvoarește din înălțimea adevăratului amvon.

Se aud plângeri de mai pretutindeni, atât la cei de confesiunea ortodoxă, cât și la cei de alte confesiuni creștine, care susțin că predicile din timpurile mai nouă prea sânt departe d'a produce înrăurire dăinuitoare și binefăcătoare în sufletele credincioșilor.

Chiar și scriitori bisericesti, străini și români, au desvăluit în anii din urmă, înainte și după război, multe neajunsuri și greșeli omiletice.

Unii din acești scriitori voesc să dovedească și mai mult, și anume că amvonul modern se caracterizează la toate confesiunile prin un pronunțat regres față de amvonul trecutului.

Literatura omiletică, ni se spune, se prezintă astăzi foarte săracă. Inșiși protestanții, la care predica este partea de căpetenie a serviciului divin, nu se arată mulțumiți.

Omileticianii lor constatând, în predicile moderne, lipsa ideilor originale și a efectului dorit de preoțimea protestantă, fac în același timp și propuneri pentru refacerea cuvântărilor bisericesti.

Din părerile acestor scriitori se pot alege părțile acelea, care sânt bune și potrivite și pentru stările noastre actuale.

Cauzele, pentru care cuvântul bisericesc n'aduce totdeauna rodul așteptat, sânt multe și felurite; ele se rapoartă atât la auditorii din bisericile de astăzi, cât și la predicatorii lor.

Se întâmplă, că nu numai cuvântătorul n'are pregătire de ajuns pentru amvon, dar nici inimile auditorului, refractare pentru cultura religioasă, nu sânt pregătite pentru primirea adevărilor rostite din amvon.

Viata morală și religioasă, în timpurile modernismului ce ne copleșește, lasă mult de dorit. În societăți, cu moravuri decăzute, predicatorul va trebui să-și desfășoare iscusința cuvântului, pentru a da ascultătorilor direcție sănătoasă, în locul celei rătăcite.

Pornind dela adevărurile cuprinse în Sfânta Scriptură, al căror cunoscător temeinic are să fie orice predicator, va căuta să le îmbine cu trebuințele vieții ascultătorilor. Fără aceste actualități, aduse ca exemple pentru lămurirea învățăturilor morale și religioase, predica nu va satisface nevoile sufletești ale credincioșilor către care se adresează.

Dacă nu putem cere ca predicile să fie totdeauna creațiuni originale, și dacă cineva se servește de predici tipărite gata din cărți, va trebui totuși să se introducă și adausuri sau modificări, făcute din inițiativă proprie și cu toată îngrijirea necesară unei cuvântări bune bisericesti.

Greșeli, mai adeseori observate, ar fi următoarele:

Citatele multe, uneori foarte lungi și nemotivate de ajuns. Ele singure nu pot ridica valoarea predicii nici ca idee, nici ca formă de predare;

Lipsa de varietate: Când toate predicile, ținute într'un period mai lung sau mai scurt, n'au cuprins altceva decât îndemnuri și povățueli de viață morală, ele dela o vreme își pierd efectul și nimeni nu mai ascultă cu luare aminte moralizarea exagerată...

Urmează dar că predicarea nici odată prea lungă, să se facă după plan statorit cu socoteală și executat conștientios.

Activitatea omiletică trebuie împreună, ca orice fel de activitate culturală, cu studiu serios și cu deprindere multă.

Preoțimea din mitropolia ardeleană a ținut, în ultimii doi ani, un congres cu caracter *biblic* și altul cu caracter *ca-tihetic*.

Acum, pentru perfecționarea metodelor de păstorire sufletească, va fi, credem, binevenit un congres, sau chiar mai multe congrese, de natură *omiletică*.

Păstrând duhul Domnului nostru Isus Hristos, și activi fiind în toate împrejurările, pe calea aceasta vom întâri armele de apărare și luptă ale bisericii ortodoxe, ca ea să fie mereu ocrotitoarea sufletelor în năzuința d'a se înălța d'asupra deșertăciunilor vieții.

Inscăunarea primului episcop al Constanței. Duminică s'a ținut la Constanța cu mult fast instalarea noului episcop al eparhiei, Ilarie Teodorescu.

Guvernul a fost reprezentat prin dl ministru C. Banu, ear mitropolitul primat prin Pr. Gala Galaction.

Un impozant cortegiu a condus pe înaltul prelat până la catedrala orașului, unde s'a făcut solemnitatea instalării.

După oficierea slujbei divine, dl Banu a citit decretul regal de întărire în scaun și Pr. Galaction actul de întărire al mitropolitului primat. La cuvântările d-lui ministru Banu și a Pr. Galaction, a răspuns noul episcop, care a ținut o înălțătoare predică. Solemnitatea s'a terminat cu o recepție la palatul comunal.

Centenar. În anul școlar 1922—1923 s'au împlinit o sută de ani dela întemeierea *Institutului teologic* din Arad, care la înființare s'a numit *Școala clericală*. Avea, în 1822, doi profesori, pe episcopul de mai târziu, Gavril Gherasim Raț, și Gavril Giulan; 68 de elevi ascultau cursurile acestei școale clericale, care a izbutit să înzestreze pe ascultătorii săi cu o educație națională și religioasă în cele mai grele împrejurări. Centenarul se va serba în ziua de 11/24 Iunie 1923.

Nedreptățire. Comisiunea agrară județeană din Arad a discutat zilele acestea asupra sesiunii parohiale din *Hălmaj*, pe care o reclamau credincioșii noștri din acel oraș.

Istoria acestei sesiuni începe din anul 1754 de pe vremea Mariei Terezia, când o parte dintre uniți din aceea comună a revenit la biserică ortodoxă, dar pământurile au rămas și pe mai departe în folosința noii biserici unite. Reprezentanții bisericii ortodoxe au cerut să li se dea lor pământul, fiindcă comunitatea gr. catolică are mult mai puțini credincioși, pe când biserică ortodoxă are peste 1000 suflete, și nu posedă nici un teren.

Comisiunea agrară, a lăsat totuși în folosință bisericii unite și pe mai departe pământurile, — așa că biserică ortodoxă este de nou păgubită și nedreptățită.

Modificarea calendarului

— Comunicatul sinodului —

Cancelaria sinodului a dat următorul comunicat cu privire la modificarea și aplicarea calendarului:

Conform informațiilor delegaților reinforși în țară dela conferința bisericilor ortodoxe începută la 10 Mai a. c. la Constantinopol, care a deliberat și asupra chestiunii îndreptării calendarului iulian, conferința în deplin acord al bisericilor autocefale reprezentate, a luat ca rezultat următoarea înțelegere:

Biserica ortodoxă e în cunoștință, că formula de intercalare la calendarul iulian, deși foarte ritmică, nu e îndeajuns de exactă, pentru a ține anul civil în concordanță cu anul solar astronomic, și prin urmare în decursul timpului (dela introducere până la sfârșitul secolului prezent) s'a ivit o diferență de 16 zile, respectiv anul iulian s'a lungit cu 16 zile față de anul solar astronomic.

Drept urmare, deoparte diferența aceasta va trebui eliminată, pentru a reveni la punctul fix (equinoctiul de primăvară) dela introducerea calendarului ce e a se îndrepta, — de altă parte va trebui introdusă o normă de intercalare, care pentru viitor să țină anul civil în permanentă concordanță cu anul solar astronomic. Cum însă o reformă a calendarului privește întreaga lume, ea nu poate fi făcută în mod unilateral (de o biserică), ci numai în deplin acord cu toate statele și cultele, cu concursul oamenilor de știință și specialitate: delegații întruniți la Constantinopol au rugat pe Sanctitatea Sa Patriarhul ecumenic să solicite la «Liga Națiunilor», în numele bisericii ortodoxe întregi, convocarea unei astfel de conferințe, la care calendarul introdus de Iuliu Caesar la anul 45 a. H. să fie supus unei revizui în întreaga lui structură, și să fie îndreptat pe baze strict științifice cu exactitatea posibilă la intercalare.

Biserica ortodoxă va adera (prin delegații săi la conferința mondială) la toate îndreptările obiective și reclamate de viața practică, — întrucât vor fi în acord cu canoanele, normele și tradițiunile sale. Dorește stabilizarea datei calendaristice pe ziua din săptămână, însă nu prin anularea de zile din șirul zilelor de săptămână, și prin zdruncinarea ordinei de fier a săptămânii, ci prin o formulă statorită de știință, care nu atacă ordinea zilelor în săptămână.

Biserica ortodoxă, ținând seamă de dorința manifestată cu insistență din multe părți, pentru a se restabili unitatea sărbătorilor pentru toți creștinii, în vederea intereselor creștine-morale și practice-economice, suprimă de acum din diferența amintită de 16 zile, diferența de azi între stilul vechi și cel nou, și dispune ca în anul curent, 1 Octomvrie să primească data de 14 Octomvrie. Introduce totodată pentru calendarul iulian astfel corectat, ca normă de intercalare formula: ca din 9 (nouă) ani seculari, 7 (șapte) să fie comuni și 2 (doi) bisecți, și anume aceia cari, împărțit numărul anilor seculari cu cifra 9, dau în rest cifra 2 sau 6.

Biserica ortodoxă ține la tradițiunile înrădăcinate în sufletul obștei creștine, cu privire la orânduirea sărbătoarei Paștilor. În considerare că această orânduire până acum a fost bazată pe epacte adaptate calendarului iulian necorectat, folosit de biserică, pentru viitor decide ca statorirea «lunei pline» de după equinoctiu să se calculeze la meridianul dela Ierusalim, ce trece peste Golgota.

Înțelegerea de față va fi supusă ratificării Sfințelor Sinoade ale bisericilor autocefale, și se va pune numai decât în aplicare prin organele competente ale fiecărei biserici.

Din eparhia Clujului

— Inspecția P. S. Sale episcopului Nicolae pe Valea Ampoiului —

Cu un zel de adevărat apostol și-a început și în anul acesta P. S. Sa episcopul Nicolae al Clujului vizitațiile în cuprinsul eparhiei sale. De astădată a descins în Valea Ampoiului în ziua a doua a Rusaliilor.

Favorizat de vreme deosebit de frumoasă, descinderea P. S. Sale în fiecare parohie a luat aspectul unui adevărat praznic. Pretutindenea străjuiau le întrarea în comune porți triumfale de frunză verde și drapele naționale, bisericile împodobite păreau întinerite, ear glasul de cristal al clopotelor și bubuitul treascurilor care răscoleau liniștea sărbătorească a văilor vesteau de departe cuvântul de pace: «Eată mirele vine, ieșiți întru întâmpinarea lui!

Porniți de acasă în dimineața splendidă a acestei zile punctul cel dintâi de popas e Ighiu care cu toate că nu cădea în programul zilei ne-a așteptat cu întreg poporul, făcând ovații calde P. S. Sale. După un scurt popas, în care ni se oferă o masă copioasă, din partea păr. Petru Circo, trecem la Ampoia. Ne așteaptă protopopul Florian Rusan, administratorul tractului, cu preotul local Dionisie Popovici și tot poporul satului.

De aci ne duce drumul la Tăuș și Găureni unde ne întâmpină părintele A. Istrate. Un banderiu de călăreți și mai ales călărețe, femei frumoase și voinice, ne pun în uimire cu galopul cailor, pe cari și tinerii și femeile nu arată nici cel mai mic semn de șovăire. Banderiul, condus de secretarul comunal N. Morușca, ne călăuzește la Metes, unde ne așteaptă cu o mulțime de popor păr. Ion Ursa.

Alt banderiu de călăreți ne călăuzește la Poiana, unde poporul e adunat la biserică. Ne întâmpină păr. Alexandru Băieșan, înțrăm în biserică și săvârșim un scurt serviciu divin, după care P. S. Sa miruiește biserică, apoi rostește cuvântare poporului.

Trecem mai departe la Presaca. Aici în granița tractului Abrud ne așteaptă protopopul Abrudului Petru Popovici și preotul local Stefan Nicola. Ne despărțim de protopopul Rusan și continuăm drumul spre Feneș. Sub un baldachin pompos din frunză verde ne așteaptă în fruntea poporului păr. Iosif Magda.

În parohia vacantă Galați, ne easă întru întâmpinare în fruntea mulțimii de oameni secretarul comunal Ion Magda.

Pe urmă ne duce grabnicul vehicul printre șghiaburile de stânci tot mai adânc în inima munților. Treascurile cari își isbesc aci glasul exploziei de păreții de stânci în proporțiile trăsnetului vestesc înrarea noastră în Pătrângenii. Ne așteaptă preoții Ion Fodoreanu și Amos Opriș. O mulțime imensă umple împrejurimile colinei pe care se ridică biserică satului, un popor alb de port și alb la suflet cu fețe senine și priviri inteligente soarbe cu lăcomie cuvântul înțelept al arhiereului. În aceste clipe soarele scapătă pe creasta muntelui din apus, cerne pulberea luminei de aur peste cuprinsul firii.

În bătaia razelor ce se pleacă, P. S. Sa apare încununat cu o aureolă dumnezească și tabloul de o splendoare neîntrecută pare că binecuvântă cu har de sus apostolia vestitoare de lumină și dragoste creștinească.

E uimitoare doza de energie bărbătească pe care e stăpân P. S. Sa episcopul nostru. Am poposit în fiecare parohie 40—50 minute, în care timp P. S. Sa a adresat poporului povețe luminoase și practice, legate de viață, scoțând în relief în deosebi școala. S'a întreținut cu diferitele elemente ale satelor ispitindu-le nevoile și dorințele. Le-a dovedit cu nenumărate pilde necesitatea luminării noastre prin școală mai ales în zilele de astăzi. A dat îndrumări în special preoților și comitetelor parohiale obligându-i ca problema aceasta să o îmbrățișeze cu cel mai mare interes, ca cea mai arzătoare pentru ridicarea neamului și patriei. Departe de a-l obosi avântul graiului devine din sat în sat tot mai puternic și poporul înțelegând cuvântul arhiereului stătea adânc impresionat. N'au fost puțini bărbații și femeile pe cari i-am văzut ștergându-și lacrimile de emoție.

În pragul amurgului de seară ajungem în ținta călătoriei, Zlatna. La hotarul comunei ne întâmpină secretarul Fălcușan, primarul Petringeniariu și inginerul D. Roșu. Orașelul acesta, curat și bine întreținut, e îmbrăcat în haină de sărbătoare, pavoazat cu drapele, cu flori în ferestre și șiruri nesfârșite de mesteceni pe marginea stradelor. În piață ne așteaptă mulțimea de credincioși, autoritățile și reprezentanții diferitelor societăți. Elevele școlii medii înșiruite de ambele părți ale drumului ne bombardează cu o ploaie de flori. Ne întâmpină parohul locului Gh. Popescu cu cei doi preoți Petru Paul sen și jun, din Vultur și corurile școlii. Răspunde adânc impresionat P. S. Sa Episcopul și între nesfârșitele urale ale poporului ne luăm în primire cartierile.

Marți dimineața clopotele bisericilor românești vestesc chemarea la serviciul divin, oficiat de P. S. Sa Episcopul asistat de 16 preoți. După slujba impozantă la care asistă și multă lume străină, P. S. Sa își dezvoltă instructiva cuvântare, cu povețe înțelepte și la înțelesul tuturor.

Urmează obișnuitele recepții în localul oficiului parohial. Se prezintă preoțimea cu protopopul tractului Petru Popovici, biserică greco-catolică condusă de protopopul Domșa. Reuniu-

FOIȘOARA

Un simbol

— Insemnări din timpul războiului —

(Urmare)

Poți să îți le smulgi din inimă, poți să sângerezi din pricina lor — sfaturile sânt numai sfaturi. O să iasă învingător «Popa Tanda?»

Mie îmi mai trece prin minte și alt gând.

Mă gândesc: Numai în Sărăcenii «Popii Tanda» sânt stările atât de rele? Numai acolo a năpădit sărăcia ca o pecingine satul? Numai acolo e lipsă de garduri, de proptele, de bărne sănătoase? O, nul nul Mai cu seama după războiul ăsta grozav, câte orașe, chiar fără de vina lor, câte gospodării, câte sate, vor avea gardurile și bărnele trebuincioase?! O, Sărăcenii vor fi în multe ținuturi de ale noastre!

... dar urmez cu cititul. Un an de zile zice că a dus-o «Popa Tanda» cu sfaturile — dar fără de nici un spor. Le intrau poporenilor pe-o

ureche și le ieșeau pe cealaltă. Sfaturi? e atât de ușor să dai la sfaturi!

Eară pun cartea jos. Da, are dreptate autorul. Ce i mai ușor decât să dai sfaturi? Vezi răul — te apropii de om, îl bați pe umeri: nu așa, bade — așa! — un sfat — și atât te îmbumbi și treci mai departe! Sântem tari în sfaturi! Toți, toți sântem stup de învățături pentru alții. Pe toate cărările ne găsești.

Da, da, văd cafenelele pline de tineri de bună speranță, cari între un fum de țigară și între o ceașcă de cafea turcească își taie și spânzură; își împart Europa și își dau sfaturi, (ei, dela masa de cafea!) cum își închipuesc dumnealor că e bine! O, sânt meșteri oamenii noștri în criticate și în sfătuite!

Văd «casinele» noastre. După un «calabrias», după un «mariaș», după un «pocker», cu mâinile încrucișate pe abdomenul respectabil, cu pipa ori țigara în gură, cu ochii în tavan, la cercurile de fum, e așa de bine să croiești la sfaturi. Sfaturi! Sfaturi! Dai la sfaturi ca un beliduce, — dar când e la adică, când e vorba să pui și tu umărul!...

«Popa Tanda» zice că a început acum cu bațocura. Nu era poporean de care să nu se fi legat. Pentru fiecare găsea câte o înțepătură. Avea peri pe limbă. Femeia cu cămașa nespălată căpăta întrebarea: «de când ai început să purtați rochii de postav?» Copilul nespălat: «mult licitar prăpădești de te mânjești pe față!» Omul culcat la umbră: «Bun lucru! Bun lucru!», ear când dă să se scoale: «Lasă, nu te scula! Ai copii, trebuie să lucre!» A ajuns ca «ciuma» părintele 'n sat. Oamenii-l ocolesc cale de-o poștă.

Și earăș pun cartea la o parte și earăș îmi apar cafenelele și «casinele» noastre înaintea ochilor sufletești. Câți urmași are «Popa Tanda» în șirurile noastre! Câți din noi sânt cu peri pe limbă! Vagoane de sudalme și de vorbe de spirit, pișcătoare, rachete, care te fac să privești, să râzi, să-ți bazi joc. Ochiul lor caută și găsește rana, o scoate la iveală, o arată, chiamă degetele mâinii să o zgândărească, chiamă gura să o ponegrească. Făcând aceasta crede că este pedagog ochiul — crede că se poartă ca tatăl cu copii, a căror îndreptare o dorește din toată

Nr. 3855.

(79) 2-3

CONCURS

La școala normală «Andrei Șaguna» din Sibiu sânt vacante catedrele de:

1. Limba și literatura română.
2. Limba și literatura franceză.
3. Lucrul manual și gimnastică.
4. Desemn și caligrafie.

Pentru întregirea lor se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Doritorii de a ocupa vr'una din aceste catedre, să-și înainteze cererile de concurs, însoțite cu certificat de botez și documentele doveditoare ale calificației lor. Ceice au fost în învățământ, să prezinte și certificatul de serviciu.

Retribuțiile sânt egale cu ale profesorilor și măiestrilor dela școlăle normale de stat.

Consistorul arhidiecezan.

La alvie

Părintele Dr. Ștefan Pop, fost paroh gr. catolic în Izvin, a trecut la ortodoxie. Absolvent al facultății teologice din Budapesta și doctor în dreptul canonic, el a slujit în biserica greco-catolică până acum, dar sufletește aparține de mult ortodoxismului celui mai curat, în serviciul căruia și-a pus condeiu și față de care a manifestat întotdeauna un adânc respect, plin de evlavie.

Dreapta înțelegere a chemării vremilor răzbate tot mai mult în rândurile credincioșilor, ținători de biserica unită, manifestându-și voința de a se întoarce la ortodoxie.

Acum un preot dintre cei cu carte, verifică îndreptățirea năzuințelor noastre de a readuce pe frații înstrăinați la sânul bisericii-mame. Dumnezeu să binecuvinteze ceasul în care el a dat pilda pe care, nu ne îndoiim, o vor urma și alții, pe măsura ce se vor lumina și dumeri asupra actului de dreptate și de îndreptare pe care trebuie să-l facă. Lor, preoților, le va urma apoi și poporul mai cu îndrăznire, ca să putem prăznul cât mai curând bucuria ce a avut tatăl din pilda evangheliei, la întoarcerea fiului său.

(P.)

Noul „Comitet școlar“ dela liceul „Gh. Lazăr“, Sibiu

Duminecă în 3 Iunie a. c. s'a întrunit un considerabil număr dintre foștii elevi, părinții actualilor elevi dela acest liceu precum și alți intelectuali iubitori și sprijinitori ai școlăi românești, pentruca în prima lor adunare generală să aleagă pe reprezentanții lor ca membrii în noul «Comitet școlar» al acestui liceu.

Adunarea a fost convocată și prezidată de dl director liceal Dr. Ioan Bunea, care a spus, într-o corespunzătoare cuvântare, ce este ființa și chemarea adunării. Aducând la cunoștință adunării că corpul profesoral al liceului exercitându-și drepturile sale, a ales din șirurile sale de membri în noul «Comitet școlar» pe profesorii: Dr. Ioan Bunea, Marcu Jantea și Dr. Z. German, ear pe prof. Ioan Isalcu de censor, a invitat adunarea ca să-și aleagă și ea pe acei membri în acest comitet a cărora alegere este lăsată prin lege în grija și competența ei.

Adunarea generală a aclamat de membri pe dna Veturia I. Lăpădatu, Dr. Nicolae Vecerde, Dr. Nicolae Comșa și Teodor Dobol, ear de censor pe dl Adrian Cristea.

Noul «Comitet școlar» s'a întrunit momentan în prima sa ședință și s'a constituit astfel: președ. Dr. N. Vecerde, ear secretar Dr. Ioan Bunea. Comitetul a ales apoi, cu unanimitate pe dl Ioan Rebegea de casar, iar pe dl Romul Pop de contabil al său.

nea de femei ortodoxă și cea gr. catolică, uzinele metalurgice ale statului cu inspectorul Iosif Iancu, primăria, corpul didactic cu directorul Partenie Duca, și comitetele parohiale din Zlatna, Feneș, Pătrângenii, Vultur și Valea-Bulzului. P. S. Sa se întreține neobosit cu toți dându-le îndemnuri de dragoste creștinească și iubire de patrie.

Banchetul dat în onoarea P. S. Sale, la care au luat parte peste 300 persoane s'a săvârșit în cea mai frumoasă dispoziție. S'au rostit obișnuitele toast, între care cel dintâi de P. S. Sa pentru M. S. Regele. Accente de însuflețire pluteau deasupra tuturor sufletelor.

O deosebit de bună impresie ne-a făcut prezența la canchet a țăranilor noștri din Zlatna și jur, într'un număr deosebit și într'o disciplină respectabilă.

Și aici în Zlatna însă ni s'a ivit un «Iuda care n'a vrut să înțeleagă». Preotul romano-catolic din Zlatna nu s'a dăruit să-și arate clarisima față la nici una dintre festivitățile zilei. În schimb însă nu se rușinează să-și acopere biserica din banii muncii de români, și nu se sfiște să-și pretindă porțiunea de 200 metri lemne muncite tot de români, ca privilegiu rămas dela «frații» noștri unguri. Și aici, ca în alte părți, nutrește statul la sinul său cele mai dușmane elemente de iredentism.

După banchet vizităm comuna Valea-Dosu-lui și pe neputinciosul ei preot Amos Popescu.

Seara asistăm la producțiunea școlară a elevilor dela școala medie, cu cântece de cor, dialoge și jocuri naționale. Școala e condusă de harnicul director Partenie Duca, al cărui zel se laudă de sine.

Miercuri s'a întors P. S. Sa la reședință cu întreaga suită.

Cor.

Conferența religioasă din Constantinopol

În ședința, foarte vie, din 25 Mai 1923 s'a discutat despre chestiunea căsătoriei a II-a preoților văduvi. S'a citit un raport al mitropolitului Muntenegrului, cu multe considerațiuni canonice, arătând cum stă chestiunea și spunând că este loc să se poată face o dispensă, dându-se preoților văduvi dreptul de a se căsători a doua oară.

După aceea arhim. Scriban a citit raportul său, care ajunge pe altă cale, la aceleași concluziuni, anume cerând învoirea pentru preoți văduvi de a se căsători a doua oară și arătând pe cale de analogie, că biserica a făcut ușurări dela aplicarea absolută a unor principii.

Apoi a vorbit patriarhul, în același sens. I. P. S. Sa este foarte însuflețit pentru părerea de a se aduce preoților această ușurare.

Pe toți însă i-a combătut arhiepiscopul rus Anastasie care își zice al «Chișinăului» precum și celalalt arhiepiscop rus, Alexandru.

Se crede că totuși căsătoria a doua, a preoților văduvi, va fi asigurată, căci are puternici sprijinitori pretutîndeni.

inima. Și ajunge — ca «Popa Tanda». Dela o vreme încep să-l ocolească oamenii.

Acum începe «Popa Tanda» cu ocările. Ocărește cum îi vine la gură. Mic și mare, tânăr și bătrân.

Unde prinde omul, pe câmp, în sat, în pădure, acolo țî-l îndeasă. Își descarcă mânia sufletului său.

Resultatul? Când au văzut că merge «prea pe gros» au început și poporeni să ocărească ei pe popa! Ha, ha, hal râde cineva în sine. Dacă mă gândesc bine îmi vin în minte capete de «nădrăgari», cari tot așa au purces. O, le aud par'că și acum vorba grea, cu tăiș, neîndurată. Curg sudălmile gărlă, par'că ar fi să cadă pilaștrii cetății lerihonului!

«Popa Tanda»! Ai mulți tovarăși! Nu te poți plânge. Ai încercat-o pe toate coardele — și toate coardele astea își au reprezentanții ei lămurii bine în tovarășiile noastre omenești...

(Urmează)

Nunțiul papal se duce

Primum vestea din București, că Monsentorul Marmaggi este mutat la Praga.

Înlăturarea aceasta din mijlocul nostru a nunțiului nu însemnează, că activitatea papistă va înceta cu încercările sale d'a slăbi temelilele credinții ortodoxe.

Vaticanul, cu preocupările sale politice, în care desfășură cea mai încordată muncă, n'are interes să ajute statul român în reconstruirea sa, ci tocmai din contră: își urmărește scopurile prin slăbirea acestui stat cu religiunea sa ortodoxă.

Unelte în atingerea acestor scopuri, a avut la îndemână, și — durere — mai are; căci iscusința nu i lipsește și nici mijloacele materiale mai ales.

Pe noi ne doare numai faptul, că uneltele pomenite sânt tocmai energii românești; — ear aceste energii, desfăcute de înrăurirea Romei papale, ar putea aduce, prin îndrumări bune, foloase adevărate întreg poporului românesc în opera sa de refacere.

Cu cât va dura mai mult înrăurirea nefastă a Curiei romane asupra conducătorilor uniți cu dânsa, cu atât desmetecirea acestora din urmă va întârzia, și înstrăinarea lor de ideile naționale va crește.

Nunțiul Marmaggi ni-a arătat mai de multe ori în ce fel s'a manifestat înrăurirea contrară tuturor aspirațiilor românești: La Alba-Iulia a determinat pe arhierii uniți să refuze intrarea în catedrala ortodoxă, când cu încoronarea; la Blaj a jignit în modul cel mai provocător credința bisericii noastre, când cu vizitația sa canonică; la București a criticat, într'o convorbire acordată unui ziarist, pretențiunea bisericii ortodoxe d'a se numi dominantă, când cu desbaterile asupra constituției.

Mai trebuiau, după acestea, și alte motive pentru plecarea nunțiului?

Știrile zilei

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae a plecat în 7 Iunie n. cu trenul de seara la București.

Suveranii Iugoslaviei. Perechea regală iugoslavă, Regele Alexandru și Regina Maria, a sosit Luni în capitala noastră, spre a-și sărbători prima aniversare a căsătoriei. Suveranii Iugoslaviei, însoțiți de Suveranii români, vor pleca Sâmbătă la Mărășești și Mărăști, spre a vizita zona frontului, ear de acolo la Sinaia.

Membri de onoare. Comitetul Societății Scriitorilor Români a proclamat, conform statutelor, ca membri de onoare pe I. P. S. Sa mitropolitul nostru Nicolae și pe P. S. Sa episcopul Roman dela Oradea-Mare.

Dela Academia Română. Plenul academic a votat Luni alegerea următorilor membri noi, în locurile vacante: dnii C. Rădulescu-Motru și G. Murnu la secția literară, și dl arhitect Balș la secția istorică.

Sâmbătă, 9 Iunie, ora 3 p. m. Academia Română ține ședință solemnă sub președinția principelui moștenitor, când dl Mihail Sadoveanu va rosti discursul de recepție la care va răspunde dl Bogdan Duca. Noul academician va vorbi despre «Literatura Populară».

Academia a mai ales membri corespondenți pe dnii M. Beza și C. Drăgan, profesor la universitatea din Cluj, ambii în secția literară. Membri de onoare ai înaltului așezământ de cultură au fost aleși d-nii Scotus Viator (Seton Watson) și doctorul spaniol Ramon Y Cajal. — Tot Luni s'a deschis Testamentul bancherului Elias. Academia română este instituită legatară universală a întregii averi, care probabil se ridică la vre-o opt sute de milioane. Testatorul orânduște o sumă de legate culturale și de binefacere, sub privigherea Academiei, lăsând în același timp o altă sumă la libera dispoziție a Academiei.

Octavian Goga — necunoscut. Admiratorii din Brașov ai poetului O. Goga i-au trimis o telegramă la București, cu prilejul banchetului ținut în ziua când a fost primit ca membru al Academiei. Telegrama a fost înaintată din București la Brașov cu mențiunea: Octavian Goga necunoscut...

Parohie nouă. În Grădiștea (Periamos), din județul Torontal, s'a constituit un comitet provizor al parohiei ortodoxe române, ales în întrunirea credincioșilor de acolo, ținută în primăvara acestui an. Sânt peste trei sute de suflete, care până acum trebuiau să recurgă la parohia sârbească din Sân Petru Mare. S'a cerut comisiunii de ocol pentru expropriere sesiunea cuvenită parohială, cantorală și de învățător. Cererea a fost satisfăcută.

O delegație de 70 țărani bănățeni, — vechii grăniceri ai acestei provincii, — în frunte cu preoții și câțiva intelectuali din Bănat, s'a prezentat dlui ministru Al. Constantinescu, căruia i-a cerut să nu «etatiseze» Comunitatea de avere a grănicerilor bănățeni. Dl ministru Al. Constantinescu a promis că averea comunității va fi respectată și că grănicerii vor fi lăsați în posesia bunurilor lor.

Adunarea generală a Societății naționale de Cruce Roșie a României, filiala Sibiu, se va ține conform Regulamentului pentru filiale, în ziua de 14 Iunie n. a. c. în sala de conferințe a liceului George Lazar, la 6 ore seara. **Comitetul.**

Concert în Loamneș, comună în apropierea Sibiului, au dat a doua zi de Rusalii studenții Seminarului Andreian. Au cântat mai multe frumoase cântări religioase și naționale, și s'au rostit cuvântări instructive. Preotul nostru de acolo a stăruit și a contribuit ca producțiunea să fie cât mai reușită. Poporul care a luat parte la concert, a rămas deplin mulțumit.

Emigrările. În ultimile trei luni ale anului 1922, ministrul de interne a primit 6.225 cereri da emigrare în America, din care 5.004 au fost admise, ear 853 refuzate, restul de 368 fiind lăsate în suspens. Cei mai mulți dintre acești emigranți sânt din Transilvania și Bănat (93 la sută), și numai după aceea emigranții din vechiul regat (2.1 la sută) și din Basarabia (1.3 la sută). Numărul cel mai mare de emigranți îl dau bărbații între 25—40 ani repartizați pe profesii. Cel mai mare număr de emigranți îl dau agricultorii și lucrătorii. După naționalități, cei mai numeroși sânt emigranții de origine germană (2.445 sau 39.3 la sută) apoi unguri (24.6 la sută). În al treilea rând românii (1.278 sau 20.5 la sută), apoi evreii (652 sau 10.5 la sută), sârbii, rutenii, bulgarii, polonii etc. dând un număr de emigranți mult mai mic.

Examenle finale publice la școala de ucenici a statului din Sibiu se vor ține în 16 și 17 Iunie 1923 în următoarea ordine: **Sâmbătă în 16 Iunie:** Dela 2—2 $\frac{1}{2}$ cl. pregătitoare A. Limba română, delat 2 $\frac{1}{2}$ —3 cl. pregătitoare B. Aritmetica, delat 3—3 $\frac{1}{2}$ cl. pregătitoare C. Limba română, delat 3 $\frac{1}{2}$ —4 cl. pregătitoare D. Aritmetică, delat 4—4 $\frac{1}{2}$ cl. pregătitoare E. Limba română, delat 4 $\frac{1}{2}$ —5 cl. I A. Limba română, delat 5—5 $\frac{1}{2}$ cl. I B. Aritmetică, delat 5 $\frac{1}{2}$ —6 cl. I C. Limba română, delat 6—6 $\frac{1}{2}$ cl. I D. Aritmetică. — **Duminică în 17 Iunie:** delat 8—8 $\frac{1}{2}$ cl. II A. Limba română (Geografie, Istorie), delat 8 $\frac{1}{2}$ —9 cl. II B. Aritmetică, delat 9—9 $\frac{1}{2}$ cl. II C. Limba română (Fizică) delat 9 $\frac{1}{2}$ —10 cl. III A. Limba română, delat 10—10 $\frac{1}{2}$ cl. III B. Aritmetică, delat 10 $\frac{1}{2}$ —11 curs superior tehnologic. Contabilitate. — Expoziția cu lucrurile manuale și desemnurile elevilor se va deschide Duminică în 17 Iunie la 8 ore a. m. și ține până la ora 1, când va urma premiarea elevilor. **Consiliul de administrație.**

Casă de vânzare

Joi în 14 Iunie st. n. la 3 ore d. a. se va vinde în licitațiune liberă, casa cu Nr. 21 din Sibiu Strada Pielarilor. Prețul de licitație Lei 80.000. Licitanții trebuie să depună un vadiu de 10%.

(80) 1-2

La **Librăria Arhidiecezană din Sibiu** se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dlui Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei

Concurs

Pentru ocuparea postului de protopresbiter al tractului Aiud, înființat prin concluzul Sinodului Eparhial Nr. 67—1922, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunste cu acest post sânt:

1. Venitele din parohie și dela stat, stabilite pentru postul de paroh al parohiei centrale Aiud, pe care îl va ocupa alesul și numitul protopop.

2. Dotația protopresbiterală dela stat și din fondul general administrativ al Consistorului Eparhial.

3. Retribuția din fondul protopresbiter al tractului.

4. Taxele legale dela vizitațiunile canonice. Concurenții îndreptățiți cari întrunesc condițiunile din concluzul congresual Nr. 111—1888 își vor înainta cererile, înzestrate cu documentele cerute, în termenul arătat mai sus, Venerabilului Consistor Eparhial în Cluj. Dela concurenții din alte Dieceze, să cere să prezenteze și act de învoire dela Arhiepiscopul lor, că în caz de alegere și numire vor obține litere dimisionale — și vor putea ocupa postul.

Aiud, din ședința comitetului protopresbiter, ținută la 25 Aprilie (8 Mai) 1923.

Iosif Pop
prezid. com. protopopes.

Iustin Sava
notar.

Nr. 1888.

Aprobat.

Cluj, din ședința plenară a Consistorului Diecezan ținută în 19 Mai 1923.

Nicolae Ivan
Episcop.

Lurențiu Curea
secr. consist.

Nr. 1687/923 Bis.

(76) 2-3

Concurs din oficiu

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de cl. a II-a Curtuiș, din protopopiatul ortodox român Dej, prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 zile, computat dela prima lui apariție în ziarul «Telegraful Român».

Emolumentele împreunste cu acest post sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții au a-și înainta cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, la oficiul protopopes al tractului ortodox român Dej, în Dej, în termenul deschis, și pe lângă încunoștințarea prealabilă a protopopului aceluși tract, a se prezenta în vre o Duminică ori sârbătoare la biserica din parohia amintită, spre a cânta, predica, eventual a servi și a se face cunoscuți poporului.

Cluj, din ședința senatului bisericesc al Consistorului Diecezan, ținută în 21 Mai 1923.

Nicolae Ivan
episcop.

Laurențiu Curea
secretar.

La **Librăria arhidiecezană** se află de vânzare:

Istoria bisericăsească a rom. ardeleni

de

Dr. Ioan Lupaș,

profesor universitar și membru al Acad. române

Anunț

Se caută un tânăr domn, absolvent în teologia Institutului clerical «Andreian» din Sibiu pentru o parohie de clasa I într'o comună din județul Brăila, pe lângă cele mai favorabile condițiuni, cari amănunțit și mai în detaliu se vor putea afla, adresându-se doritorii către subsemnatul preot paroh al comunei Filipești (județul Brăila).

Econom stavrofor **Ioan Todescu.**

Propise pentru examene

:-: dictando și caligrafie :-:

se află de vânzare la

Librăria Arhidiecezană, Sibiu

La **Librăria arhidiecezană** se află de vânzare

Cuvântări bisericesti

de arhimandritul **Iarion Mircea**, egumenul sfintei mănăstiri Precista-Mare din Roman, cuprinzând 41 predici pentru Duminicile din Paresimi, 9 Duminici după Rosalii și la unele sărbători de peste an. **Prețul 16 Lei.**

La **Librăria Arhidiecezană din Sibiu** se află de vânzare următoarele

Tipărituri

Pentru școalele secundare:

Ziarul de casă.
Ziare de clasă pentru licee și civile, comerciale.
Coale pentru registrele de exhibite.
Tipărituri pentru bugetele școlare.
Procese verbale la examenele particulare.
Tipărituri pentru inventarele localelor școlare.
Bilet de informație la însinuări pt. fiecare elev.
Bilet de admnionarea elevilor.

Pentru școalele primare:

Registre pentru absenții și clasificatii.
Matricole școlare.

Au sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor, Steaua copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia.

SCHIMBARE DE LOCAL

Subsemnatul am onoare a aduce la cunoștința Onor. public și stimatei mele clientele, că mi-am schimbat localul **Primei fabrici române de stampile din Sibiu** aflătoare în **Strada Tîglăriei Nr. 18,** în

➔ **STRADA TRIBUNII Nr. 14** ➔

Rugând Onor. public a mă onora și mai departe cu binevoitorul sprijin, semnez

(73) 2-2

Cu stimă: **Oct. L. Vestemean,**

fabricant de stampile, Sibiu, Strada Tribunalului Nr. 14